

Białystok, 14 lipca 2021 rok

Prof. dr hab. inż. Joanna Ejdys
Politechnika Białostocka
Wydział Inżynierii Zarządzania

Recenzja

dorobku naukowego i aktywności naukowej dr. Piotra Rogali na potrzeby postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości

1. Podstawa opracowania recenzji

Recenzja została opracowana na potrzeby przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr. Piotra Rogali prowadzonego przez Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu. Podstawę sporządzenia recenzji stanowią:

- pismo Pani Dziekan Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu – prof. dr hab. Ewy Stańczyk-Hugiet (nr DZ-B.4010.5.2021 z dnia 51.05.2021);
- Uchwała nr 28/2021 Rady Naukowej Dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości z dnia 25.05.2021 w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania dr. Piotrowi Rogali stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości;
- dokumentacja wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego dr. Piotra Rogali obejmująca w szczególności:
 - autoreferat prezentujący: posiadane dyplomy, stopnie naukowe; informacje o dotychczasowym zatrudnieniu; omówienie osiągnięcia o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (tytuł, publikacje wchodzące w skład znaczącego osiągnięcia naukowego, cel naukowy oraz osiągnięte wyniki); informacje potwierdzające istotną aktywność naukową oraz inne informacje dotyczące kariery zawodowej;
 - znaczące osiągnięcie naukowe dr. Piotra Rogali w postaci monografii pt. *Nurt normalizacyjny w zarządzaniu jakością*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2020, ISBN 978-83-7695-804-0, 268 stron;
 - kopie wybranych 9 artykułów naukowych oraz monografia pt. *Doskonalenie sformalizowanych systemów zarządzania* pod red. T. Borysa, P. Rogali, Difin, Warszawa 2011;
 - dyplomy, zaświadczenia oraz oświadczenia współautorów.

Przedłożona dokumentacja zawiera materiały umożliwiające przygotowanie recenzji na temat całokształtu dorobku dr. Piotra Rogali na potrzeby postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk

społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości zgodnie z wymaganiami Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.). Zgodnie z wymogami ustawy, celem recenzji jest uzyskanie jednoznacznej odpowiedzi na pytania czy dr Piotr Rogala:

1. Posiada w dorobku osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości?
2. Wykazał się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej?

2. Ocena osiągnięcia naukowego stanowiącego znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości

Pan dr Piotr Rogala, jako osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej wskazał autorską monografię pt. *Nurt normalizacyjny w zarządzaniu jakością*, wydaną przez Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2020, liczącą 268 stron.

Jako lukę badawczą Autor wskazał brak pogłębionej refleksji nad istotą oraz znaczeniem nurtu normalizacyjnego zarządzania jakością, a nieokreślony status nurtu normalizacyjnego istniejącego w ramach zarządzania jakością wskazał jako problem badawczy. Uzasadniając potrzebę badań w tym zakresie dr Piotr Rogala wskazał na dwie główne przesłanki. Pierwsza wynikająca z braku kompleksowego podejścia dotyczącego norm serii ISO 9000 głównie w aspekcie konwencji terminologicznej oraz braku badań dotyczących użyteczności normy ISO 9004. Druga przesłanka wynika z koncentracji dotychczasowych ocen norm z serii 9000 głównie na wynikach osiąganych przez organizacje posiadające wdrożone systemy, a braku bardziej kompleksowego ujęcia czynników takich jak: jakość usług konsultingowych, poziom zaangażowania najwyższego kierownictwa czy kultura organizacyjna.

W ramach przyjętego postępowania badawczego dr Piotr Rogala sformułował jedną hipotezę główną oraz siedem hipotez szczegółowych. Hipotezy, odzwierciedlające relacje między badanymi zmiennymi (konstruktami), ze wskazaniem kierunku i siły związku są ogólnie poprawnie sformułowane. Natomiast, w mojej ocenie, sformułowania opisujące relacje między badanymi zjawiskami nie są wystarczająco precyzyjne. Należą do nich określenia: prawidłowy, akceptowalna, odpowiednia, właściwym. Za dobrą praktykę należy uznać wizualne przedstawianie przez Habilitanta procesu badawczego, w którym zostały powiązane ze sobą wszystkie jego elementy: luka badawcza, problem badawczy, hipotezy, cele pracy oraz struktura pracy (s. 13).

Struktura monografii habilitacyjnej jest prawidłowa i utrzymana w formule od ogółu do szczegółu. Cztery pierwsze rozdziały mają charakter teoretyczny, ostatni rozdział – empiryczny. Zaletą przyjętej struktury jest zamieszczone na końcu każdego rozdziału podsumowanie obejmujące najważniejsze wnioski oraz odniesienie do celów pracy. Wiele treści zawartych w rozdziałach teoretycznych ma charakter porządkujący. Autor potrafi samodzielnie formułować wnioski i dokonywać syntezy zgromadzonego materiału badawczego.

W rozdziale pierwszym monografii dr Piotr Rogala omówił ewolucję zarządzania jakością, zdefiniował nurt normalizacyjny i określił jego miejsce i rolę w koncepcji zarządzania jakością. Autor zidentyfikował cztery wiodące obecnie metody zarządzania jakością, tj. (1) *lean management*, (2) *six sigma*, (3) model doskonałości oraz (4) system zarządzania jakością zgodny z wymaganiami normy ISO 9001. W rozdziale drugim rozprawy habilitacyjnej została omówiona działalność normalizacyjna – jej istota, rodzaje, korzyści, problemy oraz luki informacyjne. Szczególną uwagę Autor poświęcił znormalizowanym systemom zarządzania. Autor podjął również próbę ustalenia kluczowych barier oraz korzyści związanych z normalizacją, szczególnie w odniesieniu do działalności prowadzonej przez Międzynarodową Organizację Normalizacyjną (ISO).

W rozdziale trzecim dr Piotr Rogala skupił się na omówieniu norm ISO z serii 9000. Wartościowym elementem tej części pracy jest autorska ocena analizowanych dokumentów, która pozwoliła Autorowi na wskazanie słabych stron analizowanych norm. Rozważania zawarte w rozdziale trzecim stanowiły istotny przyczynek do identyfikacji komponentów nurtu normalizacyjnego zaprezentowanych w rozdziale czwartym monografii. W pierwszej kolejności Autor zidentyfikował komponenty każdej z analizowanych norm (9000, 9001, 9004), a następnie zaproponował własny ujednolicony zestaw komponentów nurtu normalizacyjnego i dokonał jego charakterystyki. Na podstawie analizy treści norm ISO serii 9000 dr Piotr Rogala zidentyfikował i scharakteryzował dwanaście komponentów tego nurtu. Znalazły się wśród nich: (1) definicje, (2) graficzna prezentacja relacji zachodzących między terminami i definicjami, (3) zasady zarządzania jakością, (4) wymagania dla systemu zarządzania jakością, (5) wytyczne wyjaśniające wymagania dla systemu zarządzania jakością, (6) wytyczne dotyczące dodatkowych (tj. nieuwzględnionych wśród wymagań dla systemu zarządzania jakością) działań/rozwiązań związanych z zarządzaniem jakością, (7) narzędzie samooceny, (8) wytyczne dotyczące zarządzania jakością w odniesieniu do wybranych form aktywności/sytuacji, (9) wytyczne dotyczące doskonalenia organizacji, w tym opis wybranych technik i narzędzi, (10) opis relacji występujących między wybranymi normami, (11) informacja o normach opracowanych przez Komitet ISO/TC 176 “Zarządzanie jakością i zapewnienie jakości” oraz (12) informacje ogólne. W rozdziale piątym – o charakterze badawczym – Autor zaprezentował metodykę i wyniki badań własnych. Opis postępowania badawczego jest wyczerpujący i uzasadnia przyjętą strukturę respondentów oraz technikę badawczą CAWI. Sposób prezentowania i analizy uzyskanych wyników jest prawidłowy.

Wartościowym elementem pracy jest przeprowadzona przez dr. Piotra Rogalę kategoryzacja komponentów nurtu normalizacyjnego z wykorzystaniem techniki IPA (*Importance-Performance Analysis*).

Za słabą stronę przyjętego postępowania badawczego należy uznać:

- mało wiarygodną strukturę respondentów z ich podziałem na autorów z Polski i z zagranicy, która to struktura została zdominowana przez ekspertów z Polski;
- przyjęte kryterium doboru ekspertów, zgodnie z którym ekspert posiadający odpowiedni poziom wiedzy z zakresu zarządzania jakością, musi być autorem lub współautorem publikacji naukowej, tym samym eliminując z grona ekspertów praktyków zarządzania jakością;
- brak zastosowania bardziej zaawansowanych analiz statystycznych dotyczących badanych relacji między analizowanymi komponentami, co może być kierunkiem lub inspiracją do przyszłych badań Autora (np. analiza strukturalna, analiza czynnikowa, modelowanie strukturalne).

Wskazane słabe strony postępowania badawczego nie umniejszają pozytywnej oceny rozprawy habilitacyjnej, a mogą dla Autora stanowić punkt wyjścia do dalszych badań i doskonalenia własnego warsztatu naukowego.

Za znaczny wkład dr. Piotra Rogali w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości należy niewątpliwie uznać:

1. Propozycję wyodrębnienia w ewolucji zarządzania jakością etapu charakteryzującego się dominacją stosowania czterech metod zarządzania jakością: lean management, six sigma, modelu doskonałości oraz znormalizowanego systemu zarządzania jakością.
2. Konceptualizację nurtu normalizacyjnego poprzez określenie jego istoty, komponentów wraz z ich charakterystyką.
3. Przeprowadzoną w wyniku badań własnych analizę i ocenę wyodrębnionych komponentów pod względem: 1) ich znaczenia, 2) jakości opracowania, 3) użyteczności w działalności edukacyjnej

i szkoleniowej, 4) użyteczności dla praktyków, 5) znaczenia wprowadzonych zmian w nurcie normalizacyjnym, 6) przyszłych kierunków badań nurtu normalizacyjnego.

Ocena pracy pod względem redakcyjno-edytorskim jest pozytywna. Praca została napisana z należytą starannością i estetycznie opracowana graficznie. W rozdziale piątym, o charakterze badawczym, czytelność prezentowanych za pomocą wykresów treści, zdecydowanie poprawiłyby etykiety z wartościami (zarówno procentowymi, jak i liczbowymi).

Lektura rozprawy habilitacyjnej pt. *Nurt normalizacyjny w zarządzaniu jakością*, pozwala stwierdzić, że **stanowi ona osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości.**

3. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych Habilitanta, w tym ocena aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

Działalność naukowa dr. Piotra Rogali w okresie od uzyskania stopnia naukowego doktora koncentrowała się wokół następujących obszarów badawczych: 1) skuteczność systemów zarządzania jakością, 2) czynnik ludzki w zarządzaniu jakością, 3) wiarygodność i użyteczność audytów, 4) jakość funkcjonowania firm szkoleniowych i doradczych, 5) zastosowanie wyników pomiaru jakości życia w zarządzaniu oraz 6) nurt normalizacyjny w zarządzaniu jakością. Wskazane obszary charakteryzują się homogenicznością i zostały umiejscowione w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości w obrębie subdyscyplin: zarządzanie usługami, zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie procesami.

Do głównych osiągnięć naukowych we wskazanych obszarach badawczych należy zaliczyć:

- kompleksową diagnozę słabych i mocnych stron, a także szans i zagrożeń związanych ze znormalizowanymi systemami zarządzania;
- identyfikację i priorytetyzację kierunków doskonalenia znormalizowanych systemów zarządzania;
- diagnozę problemów etycznych związanych z pracą przedstawiciela kierownictwa oraz ich kategoryzację;
- współautorstwo modelu kompetencji jakie powinien posiadać przedstawiciel kierownictwa do spraw systemu zarządzania jakością;
- zaproponowanie zestawu 10 najbardziej pożądanych u pracowników umiejętności „miękkich”;
- przeprowadzanie analizy porównawczej wybranych standardów zarządzania firmami szkoleniowymi i doradczymi oraz podjęcie próby określenia ich praktycznej użyteczności;
- zidentyfikowanie zestawu czynników wpływające na jakość funkcjonowania firm szkoleniowych i dokonanie ich oceny ze względu na dwa kryteria: (i) trudność zapewnienia czynnika oraz (ii) jego wpływ na sukces firmy;
- zidentyfikowanie wiodących standardów zarządzania, siedmiu mechanizmów doskonalenia funkcjonowania firm szkoleniowych i doradczych, a następnie dokonanie oceny użyteczności każdego z nich;
- współautorstwo metody pomiaru subiektywnej jakości życia i możliwość jej wykorzystania w zarządzaniu jednostkami samorządu terytorialnego.

Efektom realizowanych badań naukowych jest bogaty dorobek publikacyjny Habilitanta dr. Piotra Rogali. Od momentu uzyskania stopnia doktora Piotr Rogala był autorem lub współautorem: 9 monografii, 42 rozdziałów w monografiach oraz 96 artykułów. Artykuły współautorstwa dr. Piotra

Rogali były publikowane w takich czasopismach naukowych jak: *International Journal for Quality Research* (100 pkt. Według listy MNiSW), *The TQM Journal* (70 pkt.), *Studies in Continuing Education* (70 pkt.), *International Journal of Quality and Service Sciences* (40 pkt.).

O rozpoznawalności dorobku naukowego dr. Piotr Rogali świadczą wysokie wskaźniki bibliometryczne. Liczba cytowań publikacji dr. Piotra Rogali w bazie Google Scholar wynosi 701 (stan na dzień 13.07.2021), index H – 11. Liczba cytowań w bazie Web of Science wynosi 4, a indeks H – 1. Niskie wskaźniki cytowań w bazie WoS wynikają zapewne z dość „młodego” dorobku publikacyjnego.

W zakresie działalności naukowej od uzyskania stopnia naukowego dr Piotr Rogala:

- był autorem lub współautorem 8 publikacji indeksowanych w bazie Web of Science: 4 artykuły w czasopismach naukowych, 4 w materiałach konferencyjnych;
- wygłosił 63 referaty podczas konferencji oraz seminariów naukowych (45 na konferencjach krajowych, 18 na konferencjach zagranicznych); organizatorami krajowych konferencji były między innymi następujące instytucje: Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu, Salezjańska Wyższa Szkoła Ekonomii i Zarządzania w Łodzi, Politechnika Gdańska, Politechnika Poznańska, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej; organizatorami konferencji zagranicznych były instytucje: University of Hradec Králové, University, Linköping University, University of Maribor, University in Kragujevac, University of West Bohemia in Pilsen oraz University of Bari;
- był przewodniczącym komitetu organizacyjnego cyklu krajowych konferencji naukowych organizowanych przez Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu i poświęconych poszczególnym zasadom zarządzania jakością;
- brał aktywny udział w 6 projektach badawczych, w tym jeden raz jako kierownik i dwa razy jako główny wykonawca. Aktualnie Habilitant realizuje, jako kierownik, międzynarodowy projekt badawczy dotyczący standaryzacji terminologii z zakresu zarządzania jakością; dr Piotr Rogala posiada udokumentowaną współpracę w ramach projektów międzynarodowych z pracownikami Uniwersytetu Technicznego w Dreźnie oraz Uniwersytetu Technicznego w Rydze;
- jestem członkiem redakcji czasopisma naukowego *Problemy Jakości*;
- w latach 2015-2017 był członkiem Komitetu Redakcyjnego *Journal of Quality and Environmental Studies*;
- podejmował wielokrotnie współpracę z pracownikami różnych ośrodków akademickich z kraju i zagranicy. Efekty realizowanych wspólnie badań zostały zaprezentowane w dwunastu artykułach i trzech rozdziałach w monografiach;
- w 2013 roku odbył zagraniczny staż naukowy na Uniwersytecie Technicznym w Dreźnie, a w 2014 roku staż krajowy w Urzędzie Miejskim w Dzierżoniowie.

Uwzględniając powyższe osiągnięcia, **pozytywnie oceniam** pozostałe osiągnięcia naukowe Habilitanta i stwierdzam, że dr Piotr Rogala **wykazał się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej**, odzwierciedloną wspólnym dorobkiem publikacyjnym oraz projektami naukowymi realizowanymi z przedstawicielami innych ośrodków naukowych.

4. Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę

Osiągnięcia w działalności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzującej naukę Pan dr Piotr Rogala udokumentował między innymi poprzez:

- prowadzenie zajęć w ramach Programu Erasmus+ w takich instytucjach jak: Vilnius University (2016), ISCTE University Institute of Lisbon (2018), International University MITSO (2018) oraz Óbuda University, Budapeszt (2019);
- pełnienie funkcji kierownika studiów podyplomowych „Zarządzanie jakością, środowiskiem i ryzykiem” w latach 2010-2013 (3 edycje);
- pełnienie funkcji opiekuna specjalności „Menedżer jakości i środowiska” (od 2012 roku);
- pełnienie funkcji opiekuna koła naukowego „OIKOS” (2013-2018);
- realizację pilotażowego projektu wymiany pracowników pomiędzy Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu a Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie;
- pełnienie funkcji w komisjach Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, takich jak:
 - Przewodniczący Komisji ds. opracowania Strategii Rozwoju Filii powołanej przez Dziekana Filii w Jeleniej Górze Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (od 02.07.2020);
 - Członek Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich powołanej przez Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (od 22.10.2020);
 - Członek Komisji ds. wdrażania tutoringu i mentoringu, powołanej przez Dziekana Filii w Jeleniej Górze Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (od 08.12.2020);
- aktywnej działalności polegającej na współpracy z sektorem gospodarczym poprzez:
 - prowadzenie szkoleń i warsztatów dotyczących zarządzania jakością, m.in. dla: FM Logistic w Mszczonowie, Volkswagen Motor Polska w Polkowicach, IMB Comfort w Świdnicy, Toyota Tsusho w Wałbrzychu, PMP Poland w Jeleniej Górze, Urzędu Miasta w Wałbrzychu, Urzędu Miasta w Dzierżoniowie;
 - wdrożenie systemu zarządzania jakością zgodnego z wymaganiami normy ISO 9001, między innymi w: Starostwie Powiatowym w Wałbrzychu, Urzędzie Miejskim w Wałbrzychu, Urzędzie Miasta i Gminy Bogatynia, Urzędzie Miejskim w Zgorzelcu, Urzędzie Miejskim w Strzegomiu, Starostwie Powiatowym w Kamiennej Górze, Urzędzie Gminy w Polkowicach, Komendzie Powiatowej Policji w Kamiennej Górze, Urzędzie Miejskim w Środzie Śląskiej, Cubatex sp. z o.o. oraz Idealny Wzrok sp. z o.o.;
 - udział w zespole lub kierowanie zespołem konsultantów opracowujących strategię rozwoju dla jednostki samorządu terytorialnego, między innymi dla Powiatu Kamiennogórskiego, Polkowic, Ostrowa Wielkopolskiego, Płocka, Wałbrzycha, Powiatu Jeleniogórskiego;
 - udział w inicjatywnych społeczno-gospodarczych z prelekcjami: Forum Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, konferencja zorganizowana przez Pomorską Radę Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej w Gdańsku, PMP Open House Conference ”Save Your Energy, Save Your Money, Empower Your Future” zorganizowanej przez przedsiębiorstwo PMP Group, „Wydarzenia techniczne w 2017” organizowane przez Klaster Innowacyjnych Technologii w Wytwarzaniu działający przy Dolnośląskim Parku Innowacji i Nauki S.A. we Wrocławiu;
- udział w zespołach eksperckich, takich jak:
 - Członek Jury w ramach konkursu Raporty Społeczne organizowanego przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu oraz firmę Deloitte Polska, 2007-2015 (9 edycji);
 - Członek Komitetu Technicznego 305 ds. Społecznej Odpowiedzialności powołanego w ramach Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, 2008-2009;

- Członek Panelu Ekspertów PwC powołanego w celu przeprowadzenia oceny raportu podsumowującego projekt „Procesy, cele, kompetencje – zintegrowane zarządzanie w urzędzie”, 2015;
- Członek Rady Ekspertów Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) w Polsce oraz Global Compact Network Poland, 2012-2018;
- Koordynator merytoryczny projektu „Opracowanie diagnozy jakości usług publicznych oraz strategii usług publicznych Ziemi Pleszewskiej” realizowanego przez United Nations Global Compact, 2014 -2015.

Przywołane formy aktywności pozwalają mi na **pozytywną ocenę** działalność organizacyjnej, dydaktycznej oraz działalności w zakresie popularyzacji nauki i współpracy z sektorem społeczno-gospodarczym.

5. Wniosek końcowy

Na podstawie dokonanej oceny osiągnięcia naukowego oraz pozostałego dorobku naukowo-badawczego, dydaktyczno-popularyzatorskiego, w zakresie współpracy międzynarodowej oraz dorobku organizatorskiego dr. Piotra Rogali, wniosek o nadanie dr. Piotrowi Rogali stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości **opiniuję pozytywnie**.

Osiągnięcie naukowe w postaci autorskiej monografii zatytułowanej pt. *Nurt normalizacyjny w zarządzaniu jakością*, **stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej nauki o zarządzaniu i jakości**.

Habilitant dr Piotr Rogala wykazał się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Prof. dr hab. inż. Joanna Ejdys